Monnickendam, 25 november 2025

Raadsnummer:	169-272
Zaaknummer:	26018-2025
Portefeuillehouder:	Marian van der Weele
Contact via:	Team Regio
Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid:	artikel 147 Gemeentewet en artikel 108 Gemeentewet

Aan de Raad

Onderwerp: Subsidieverordening Regio Deal Waterland

Voorstel
Een positieve zienswijze af te geven op de concept Subsidieverordening Regio Deal Waterland.

Inleiding
Het convenant Regio Deal Waterland is 19 november 2025 ondertekend. Met deze Regio Deal gaan de vier regiogemeenten (Purmerend, Edam-Volendam, Waterland, Landsmeer), VOWA, het Talland College, PSG en het Rijk samenwerken aan het versterken van de brede welvaart in de regio Waterland. De Regio Deal richt zich op drie programmalijnen: Beter Wonen, Beter Leren, Beter Werken.

Voor de uitvoering van de Regio Deal stelt het Rijk € 13 miljoen beschikbaar. De gemeente Purmerend vervult hierbij de rol van regiokassier.

Om deze middelen doelmatig en transparant te kunnen verdelen, is gekozen voor een publiekrechtelijk instrument: de Subsidieverordening Regio Deal Waterland. De verordening maakt het mogelijk om subsidie te verstrekken aan regionale partners die bijdragen aan de doelen van de Regio Deal.
Door de vier deelnemende gemeenten is gekozen om te gaan werken met één subsidieverordening welke door de regiokassier (gemeente Purmerend) zal worden vastgesteld. Op grond van artikel 147 kan de gemeenteraad een verordening vast te stellen. Om de gemeenteraden van de andere gemeenten ook in positie te brengen is gekozen om de conceptverordening voor zienswijze voor te leggen.

Argumenten

1.1 De subsidieverordening is noodzakelijk voor een doelmatige, transparante en uniforme verdeling van de Regio Deal middelen.

De middelen van het Rijk (€ 13 miljoen) worden via een specifieke uitkering verstrekt aan de gemeente Purmerend als regiokassier. Dit brengt strikte verplichtingen met zich mee op het gebied van rechtmatigheid, doelmatigheid en staatssteun. De subsidieverordening vormt het juridisch kader om objectieve beoordelingscriteria vast te leggen, een gelijke behandeling van aanvragers te borgen, verantwoording richting het Rijk (SiSa) te kunnen afleggen en risico's op onrechtmatige staatssteun te beperken. Daarnaast is dit instrument noodzakelijk omdat er niet vooraf met vaststaande projecten wordt gewerkt, maar met een subsidieloket waarin projecten zich gaandeweg ontwikkelen. Dit vraagt om een helder, vooraf vastgesteld normenkader.

1.2 De vaststelling van de subsidieverordening door de gemeente Purmerend sluit aan bij het afgesproken governance-model voor de Regio Deal Waterland.

Binnen de Regio Deal is gekozen voor een governance-model waarin de gemeente Purmerend optreedt als regiokassier en zorgt voor de vaststelling en uitvoering van de subsidieverordening, een en ander afgestemd met de gemeenteraden. Deze constructie zorgt ervoor dat er één uniforme verordening wordt vastgesteld voor de hele regio, de uitvoering gecentraliseerd en daardoor efficiënter is, de partners in de regio te maken hebben met één loket en één set regels. Door deze rolverdeling kan de regio slagvaardig en consistent opereren, terwijl alle gemeenten, inclusief de gemeente Waterland, bestuurlijk betrokken blijven via de regionale overleg-structuren zoals het advies dat door de stuurgroep wordt gegeven over de subsidieaanvragen door de verschillende partijen.

Alternatief kan zijn dat de vier gemeenten alle vier afzonderlijk een (eensluidende) verordening vaststelt. Echter dienen de gemeenten dan ook alle vier een afzonderlijk subsidieplafond vast te stellen. Dit komt de uitvoerbaarheid van de Regio Deal niet ten goede.

1.3 De subsidieverordening ondersteunt de programmatische uitvoering van de Regio Deal Waterland.

Met de verordening wordt een instrument neergezet waarmee de programmalijnen Beter Wonen, Beter Leren en Beter Werken kunnen worden uitgevoerd. De verordening maakt open-stelling van thematische subsidierondes mogelijk, ondersteunt co-financiering van 50% door de subsidieaanvrager(s) (zoals door het Rijk vereist), zorgt voor een gestructureerd proces van aanvraag, beoordeling uitvoering en vaststelling, en draagt bij aan de lerende adaptieve aanpak die centraal staat in de Regio Deal.

Kanttekeningen

1.1 Het vaststellen van één regionale subsidieverordening door de gemeente Purmerend kent qua constructie juridische aandachtspunten.

Omdat het Regio Deal-gebied zich strekt over diverse gemeenten en geen GR is ingesteld of de provincie een rol in deze Regio Deal is aangegaan bepaalt artikel 147 Gemeentewet dat elke Raad een eigen subsidie dient vast te stellen voor zijn eigen grondgebied. Indien uit oogpunt van functionaliteit en efficiency wordt gekozen voor een regionale subsidieverordening van het regiogebied Waterland, vast te stellen door Purmerend, dan kent dit juridische aandachtspunten zoals mogelijke onverbindendheid verordening en dus onrechtmatigheid van genomen subsidie-besluiten. Daarnaast is het niet onwaarschijnlijk dat dit ook gevolgen heeft voor de staatssteun-conformiteit. Dit kan financiële risico's met zich meebrengen.

Het vaststellen van één verordening van de regiokassier is echter rechtmatig bevonden door advocatenkantoor AKD en in een andere Regio Deal door een hoogleraar staats- en bestuurs-recht. De mogelijke rechtmatigheidswinst van vier verordeningen lijkt dus niet op te wegen het verlies in functionaliteit en efficiëntie van de uitvoering.

Aanbeveling zou kunnen zijn om de risico-effecten hiervan uitdrukkelijk op te nemen in een bepaling in de samenwerkingsovereenkomst (SOK).

1.2 De samenwerkingsovereenkomst (SOK) is nog niet vastgesteld.

De feitelijke werking en uitvoerbaarheid van de subsidieverordening kunnen in de praktijk afhankelijk zijn van de afspraken die in de SOK worden gemaakt. Dit is vooral een praktische, geen juridische, beperking. De subsidieverordening is zelfstandig van kracht, zodra deze is vastgesteld en in werking is getreden.

In de SOK worden afspraken gemaakt over kostenverdeling (bijdrage per partij: VAT, BTW, organisatiekosten etc.), risicoverdeling, aansprakelijkheid, rollen, taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, governance en besluitvorming e.d.

Financiële toelichting
De te ontvangen Rijksbijdrage bedraagt 13 miljoen euro. De gemeente Purmerend is regiokassier en ontvangt de Rijksmiddelen. De subsidieverordening is één van de middelen om externe partijen in aanmerking te laten komen voor een bijdrage vanuit de 13 miljoen euro. Er is altijd 50% cofinanciering vereist, zodat het gaat om een totaal programma van 26 miljoen euro. Deze cofinanciering wordt door verschillende partners ingebracht bij de uitvoering van projecten. Voor de gemeenten geldt dat zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van reeds bestaande budgetten. Voor de uitvoeringskosten zijn afspraken gemaakt tussen de convenantpartijen over personele inbreng. Voor een deel van de kosten, in het bijzonder van Purmerend als regiokassier, kan een beroep gedaan worden op een beschikbaar budget van € 390.000,- vanuit de regeling.

Communicatie
Na besluitvorming wordt de subsidieverordening formeel bekendgemaakt door de gemeente Purmerend.

Burgemeester en wethouders,

drs. E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. M.C. van der Weele
burgemeester

Bijlage(n):
1. Conceptraadsbesluit
2. Concept Subsidieverordening Regio Deal Waterland
3. Memo van Regionale juristengroep Regio Deal betreffende Regionaal juridisch advies over extern advies Haute Equipe, advies aan GSen d.d. 17 november 2025